

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการศึกษาค้นคว้า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ มีขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า และสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์
2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ โดย
  - 2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ หลังฝึกอบรมกับเกณฑ์ร้อยละ 80
  - 2.2 ประเมินทักษะการปฏิบัติงานการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์
  - 2.3 ศึกษาคุณลักษณะในการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม และเอกสารประกอบหลักสูตร (รายงานดังภาคผนวก ก)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ ซึ่งประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดประสงค์ เนื้อหา โครงสร้างผังมโนทัศน์ แนวการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล เกณฑ์การผ่าน สื่อการอบรม ตารางฝึกอบรม คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม วัน เวลา สถานที่ ซึ่งเนื้อหาการฝึกอบรมประกอบด้วย

2. เอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่

2.1 คู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของคู่มือการใช้ องค์ประกอบของคู่มือการใช้หลักสูตร คำแนะนำการใช้หลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ตารางกำหนดการฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรม แผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรมหน่วยที่ 1 – 4 ประกอบด้วย สารระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรม สื่อการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล เอกสารใบความรู้ เครื่องมือประเมินผลการฝึกอบรม

2.2 คู่มือผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย คำชี้แจงสำหรับผู้รับการฝึกอบรม ตารางการฝึกอบรม แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมหน่วยที่ 1 – 4 ประกอบด้วย สารระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรม สื่อการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล เอกสารใบความรู้ ใบกิจกรรม

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมสอดคล้อง องค์ประกอบของหลักสูตรและแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประกอบการใช้หลักสูตรฝึกอบรม การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ โรงเรียนบ้านน้ำเลา ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำนวน 20 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ โดยมีสาระสำคัญ คือ ประวัติความเป็นมาของผ้าใยบัว วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การเรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว
2. ทักษะการปฏิบัติงานการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว
3. คุณลักษณะในการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ โรงเรียนบ้านน้ำเลา ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 20 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์

ขอบเขตด้านตัวแปร

ความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์

2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์ หลังฝึกอบรมกับเกณฑ์ร้อยละ 80

2.2 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงาน เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์

2.3 ผลการศึกษาคุณลักษณะในการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์

3. ผลการศึกษาคำพึงพอใจที่มีต่อการเรียนจากหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์ การดำเนินงานแบ่งเป็น 2

1.1 เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์ โดยการนำเอาข้อมูลพื้นฐาน และการศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม มาสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรเพื่อนำมากำหนดโครงสร้างและรายละเอียดในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ คู่มือผู้ให้การฝึกอบรม และคู่มือผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.2 ประเมินคุณภาพของเอกสารหลักสูตร คู่มือหลักสูตรฝึกอบรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์ โดยนำหลักสูตรฝึกอบรมเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาคำขอคัดค้านขององค์ประกอบหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนunganประดิษฐ์ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างขึ้น วิเคราะห์ผลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลคะแนนเฉลี่ย โดยเทียบกับเกณฑ์คุณภาพหลักสูตรที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนงานประดิษฐ์ โรงเรียนบ้านน้ำเลา ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม มีดังนี้

2.1 ใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนงานประดิษฐ์ ทดสอบผู้เข้าอบรมหลังฝึกอบรม สรุปผลด้วยสถิติ t – test (One Sample)

2.2 ใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนงานประดิษฐ์ ประเมินหลังฝึกอบรม วิเคราะห์ผลการฝึกอบรมโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลคะแนนเฉลี่ยโดยเทียบกับเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดไว้

2.3 ใช้แบบประเมินในทักษะการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนงานประดิษฐ์ ประเมินหลังฝึกอบรม วิเคราะห์ผลการฝึกอบรมโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลคะแนนเฉลี่ยโดยเทียบกับเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนงานประดิษฐ์ หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมการฝึกอบรม โดยให้ผู้เข้าอบรมตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนงานประดิษฐ์ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

จากการดำเนินการศึกษาค้นคว้า สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนงานประดิษฐ์ ได้เอกสารหลักสูตรฝึกอบรม และเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนงานประดิษฐ์ สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ หลังฝึกอบรมสูงกว่า เกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ทักษะในการปฏิบัติงาน เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ อยู่ในระดับมาก

2.3 คุณลักษณะในการทำงาน เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ อยู่ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจต่อการเรียนจากหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จาก ผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ ผู้ศึกษาค้นคว้าอภิปรายผลแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นได้ผ่านการ พิจารณาคุณภาพขององค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.44 ทั้งนี้อาจมาจากหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ ที่พัฒนาขึ้นได้ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนา หลักสูตรที่ถูกต้องทุกขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่ ศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของผ้าใยบัว มีองค์ประกอบของหลักสูตร คือ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย เนื้อหา แนวทางในการจัด กิจกรรมฝึกอบรม การวัดและประเมินผล เกณฑ์การผ่าน ตารางฝึกอบรม คุณสมบัติของผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม วัน เวลา สถานที่ ซึ่งการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมได้ดำเนินการตาม กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ถูกต้องทุกขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง กับการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา การออกแบบ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว ขั้นตอนการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว จาก วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการประดิษฐ์ดอกไม้ ตลอดจนการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองความต้องการของโรงเรียน ที่สอดคล้องกับ หลักสูตรฝึกอบรมที่ อ่าง บัวศรี (2542) รุจิรี ภูสาระ (2546) บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 19) ชาญ สวัสดิ์สาลี (2544) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม การวัดและประเมินผล อีกทั้งเป็นไปทำนองเดียวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมของ ญัฐเทพ พิทักษานูวัฒน์ (2542) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานจิตร อรุณอุ้นเกตุ และคณะ (2551) ที่ได้ศึกษาผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง งานกระดาษรังผึ้ง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการศึกษางานวิจัย ดังกล่าวจึงทำให้ได้แนวทางในการศึกษาข้อมูลเพื่อจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมนงานประดิษฐ์ ให้เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองของความต้องการของโรงเรียนอย่างแท้จริง เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพในการฝึกอบรม นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจ มีความต้องการฝึกอบรม เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพได้

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมนงานประดิษฐ์ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 20 คน ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมนงานประดิษฐ์ หลังฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมนงานประดิษฐ์ มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีการนำวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัวมาถ่ายทอดประสบการณ์ มีการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาและการลงมือปฏิบัติจริงทำให้นักเรียนสนใจและตั้งใจในการฝึกอบรม มีการจัดหน่วยการเรียนรู้ที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีใบความรู้และใบกิจกรรมเพื่อประเมินความรู้นักเรียนได้รับการเรียนแต่ละหน่วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 กล่าวถึงการจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจหลังฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิศภมณฑ์ คำภา และคณะ (2553) ที่ศึกษาผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การดอกสลักปานชอย สำหรับนักเรียนชุมนุมนงานประดิษฐ์ พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การดอกสลักปานชอย สูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ทักษะในการปฏิบัติงานการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมนงานประดิษฐ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก

หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ เป็นหลักสูตรที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสนใจมีความต้องการฝึกอบรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามขั้นตอนจากการสาธิต และการถ่ายทอดโดยตรงจากวิทยากร จึงก่อให้เกิดความสามารถความชำนาญในการปฏิบัติงาน จึงทำให้ผู้เรียนค้นพบตนเองและพัฒนาความสามารถ ความชำนาญของตนเองได้เป็นอย่างดี โดยการประเมินผลจากสภาพจริง การตรวจสอบและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขผลงานเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัวอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการฝึกอบรมของ ทวีป อภิสัทธา (2539) สมคิด บางโม (2545, หน้า 19) นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2542) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา แก้วจันทิก และคณะ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การผลิตผ้าปักลายชาวเขาเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสามารถในการผลิตผ้าปักลายชาวเขาเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ทำนองเดียวกับ ปานจิต อรุณอุณหุดและคณะ (2551) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง งานกระดาษ รั้งผึ้ง เพื่ออนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.68 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชิตภมรนต์ คำภา และคณะ (2553) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การดอกสลักปานชอย สำหรับนักเรียนชุมนุมงานประดิษฐ์ พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23

2.3 คุณลักษณะในการทำงานการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 แสดงว่าหลักสูตรมีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะในการทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรการอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ มีเนื้อหาสาระที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองพร้อมทั้งปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีในการทำงาน โดยในกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติ ซึ่งนักเรียนมีความสุข ฝึกอบรมด้วยความตั้งใจทำให้สามารถประดิษฐ์ดอกไม้ได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนและสวยงาม และเนื้อหาหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชา ไชยสถานนท์ และคณะ (2550) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

เรื่อง การประดิษฐ์กระทงกรวยดอกไม้ด้วยวัสดุท้องถิ่น พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคุณลักษณะในการทำงานอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปานจิต อรุณอุ้นเกตุและคณะ (2551) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง งานกระดาษรังผึ้ง เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคุณลักษณะในการทำงานในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94

3. ความพึงพอใจต่อการเรียนหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนมงานประดิษฐ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากหลักสูตรฝึกอบรมเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองจากวิทยากรด้วยการปฏิบัติจริงที่หลากหลายและน่าสนใจ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่นักเรียนสนใจอยากเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระศักดิ์ คงจันทร์ (2550) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การประดิษฐ์ดอกไม้จากไส้มันสำปะหลัง พบว่า ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปานจิต อรุณอุ้นเกตุ และคณะ (2551) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง งานกระดาษรังผึ้ง เพื่ออนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิภา โสสถานนท์ และคณะ (2550) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์กระทงกรวยดอกไม้ด้วยวัสดุท้องถิ่น พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.67 ทำนองเดียวกันกับ ช่อผกา จันชันและคณะ (2551) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทอ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์ตะกร้าจากผ้าทออยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการจัดกิจกรรมหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนมงานประดิษฐ์ ควรมีการขยายเวลาเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีเวลาในการพัฒนาทักษะจนเกิดความชำนาญ และประดิษฐ์ผลงานที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.2 ในการจัดกิจกรรมหลักสูตรฝึกรอบม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ ควรมีการจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงาน

1.3 หลักสูตรฝึกรอบม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมนุมงานประดิษฐ์ สามารถนำไปใช้ในการจัดฝึกรอบมและนำไปใช้สอนในระดับชั้นอื่นๆโดยปรับระดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับวัยและ วุฒิภาวะของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

การทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการจัดกิจกรรมหลักสูตรฝึกรอบมการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มคุณค่าของผ้าใยบัว

2.2 ควรมีการเพิ่มเติมเนื้อหาการจัดการด้านการตลาดเพื่อเป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับผู้เรียน